

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM**

CHU THỊ THÚY HÀ

**PHÁT TRIỂN LÀNG NGHỀ CHÈ
HUYỆN ĐỊNH HÓA, TỈNH THÁI NGUYÊN**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ NÔNG NGHIỆP

THÁI NGUYÊN – 2019

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM**

CHU THỊ THÚY HÀ

**PHÁT TRIỂN LÀNG NGHỀ CHÈ
HUYỆN ĐỊNH HÓA, TỈNH THÁI NGUYÊN**

Ngành: Kinh tế nông nghiệp

Mã số: 8.62.01.15

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ NÔNG NGHIỆP

Người hướng dẫn khoa học: TS. NGUYỄN THỊ YẾN

THÁI NGUYÊN - 2019

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan, số liệu và kết quả nghiên cứu trình bày trong luận văn này là trung thực và chưa được sử dụng để bảo vệ một học vị nào.

Tôi xin cam đoan, mọi sự giúp đỡ cho việc thực hiện luận văn này đã được cảm ơn và thông tin trích dẫn trong luận văn đều đã được chỉ rõ nguồn gốc.

Tác giả

Chu Thị Thúy Hà

LỜI CẢM ƠN

Tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc tới **TS. Nguyễn Thị Yến** đã tận tình giúp đỡ, hướng dẫn tôi trong suốt thời gian học tập và thực hiện đề tài cũng như trong quá trình hoàn chỉnh luận văn tốt nghiệp.

Tôi xin chân thành cảm ơn các thầy, cô Trường Đại học Nông Lâm - Đại học Thái Nguyên; Ủy ban nhân dân huyện Định Hóa, tỉnh Thái Nguyên đã nhiệt tình giúp tôi trong thời gian thực hiện đề tài và hoàn chỉnh luận văn tốt nghiệp.

Tôi xin chân thành cảm ơn toàn thể gia đình, bạn bè, đồng nghiệp đã động viên, hỗ trợ tôi trong thời gian học tập và hoàn thiện luận văn này.

Tác giả

Chu Thị Thúy Hà

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC.....	iii
DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	vii
TRÍCH YẾU LUẬN VĂN.....	viii
MỞ ĐẦU.....	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu của đề tài	2
3. Đối tượng nghiên cứu.....	3
4. Phạm vi nghiên cứu.....	3
5. Ý nghĩa của đề tài.....	3
Chương 1. CƠ SỞ KHOA HỌC CỦA ĐỀ TÀI.....	4
1.1. Cơ sở lý luận của đề tài	4
1.1.1. Khái niệm về làng nghề.....	4
1.1.2. Khái niệm về phát triển làng nghề	6
1.1.2.1 Điều kiện tồn tại và phát triển làng nghề	7
1.1.2.2 Vai trò của làng nghề và phát triển làng nghề.....	7
1.1.3. Nội dung phát triển làng nghề.....	9
1.1.4. Phân loại làng nghề	11
1.1.5. Đặc điểm của làng nghề	12
1.1.6. Những yếu tố tác động đến phát triển làng nghề	13
1.2. Cơ sở thực tiễn	17
1.2.1. Phát triển bền vững làng nghề ở một số nước trên thế giới	17
1.2.2. Chủ trương của Đảng và chính sách của Nhà nước về phát triển bền vững làng nghề truyền thống trong giai đoạn hiện nay.....	20
1.2.3. Kinh nghiệm phát triển làng nghề chè ở một số địa phương	21
1.3. Bài học kinh nghiệm để phát triển làng nghề chè ở Định Hóa, tỉnh Thái Nguyên	26
1.4. Các kết luận qua phân tích tổng quan	27

Chương 2. ĐẶC ĐIỂM ĐỊA BÀN VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	29
2.1. Đặc điểm địa bàn nghiên cứu.....	29
2.1.1. Đặc điểm tự nhiên	29
2.1.2. Đặc điểm kinh tế - xã hội	30
2.1.3. Thực trạng các làng nghề huyện Định Hóa.....	32
2.2. Nội dung nghiên cứu.....	33
2.3. Phương pháp nghiên cứu.....	33
2.3.1. Phương pháp tiếp cận.....	33
2.3.2. Phương pháp thu thập thông tin.....	34
2.3.3. Phương pháp tổng hợp và phân tích thông tin	35
2.3.4. Hệ thống chỉ tiêu phân tích	36
Chương 3. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ THẢO LUẬN	39
3.1. Thực trạng phát triển làng nghề chè tại huyện Định Hóa, tỉnh Thái Nguyên....	39
3.1.1 Tình hình sản xuất chè trên địa bàn huyện Định Hóa.....	39
3.1.2 Hiện trạng làng nghề và làng nghề chè trên địa bàn huyện Định Hóa.....	40
3.2.5 Thị trường tiêu thụ sản phẩm của các hộ nghề chè huyện Định Hóa	57
3.2.6 Hiệu quả kinh tế trong sản xuất chè tại các làng nghề chè huyện Định Hóa.....	59
3.3 Các thuận lợi và khó khăn ảnh hưởng đến phát triển làng nghề chè ở huyện Định Hóa	65
3.3.1. Các thuận lợi ảnh hưởng đến phát triển làng nghề chè ở huyện Định Hóa	65
3.3.2. Những khó khăn, hạn chế ảnh hưởng đến phát triển làng nghề chè ở huyện Định Hóa	66
3.4. Quan điểm, định hướng và mục tiêu phát triển làng nghề chè của huyện Định Hóa tỉnh Thái Nguyên.....	67
3.4.1. Quan điểm phát triển làng nghề chè huyện Định Hóa	67
3.4.2. Định hướng phát triển làng nghề chè huyện Định Hóa	68
3.5. Các giải pháp phát triển làng nghề chè ở huyện Định Hóa.....	69
3.5.1. Giải pháp nâng cao hiệu quả kinh tế trong sản xuất kinh doanh ở các làng nghề chè.....	69
3.5.2. Một số giải pháp khác nâng cao hiệu quả kinh tế của các làng nghề chè huyện Định Hóa	72
KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ.....	74

1. Kết luận	74
2. Kiến nghị	74
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	75

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

Từ viết tắt	Nghĩa từ viết tắt
DN	Doanh nghiệp
FAO	Food and Agriculture Organization of the United Nations - Tổ chức Lương thực và Nông nghiệp Liên Hiệp Quốc
HTX	Hợp tác xã
LN	Làng nghề
LNTT	Làng nghề truyền thống
NN&PTNT	Nông nghiệp và Phát triển nông thôn
SXKD	Sản xuất kinh doanh
THT	Tổ hợp tác
TTCN	Tiểu thủ công nghiệp
UBND	Ủy ban nhân dân

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 3.1. Tình hình sản xuất chè tại huyện Định Hóa	39
Bảng 3.2. Số lượng làng nghề và làng nghề chè huyện Định Hóa giai đoạn 2016 - 2018 .	40
Bảng 3.3. Đặc điểm làng nghề chè huyện Định Hóa, tỉnh Thái Nguyên.....	42
Bảng 3.4. Đặc điểm lao động tại các làng nghề chè huyện Định Hóa năm 2018	44
Bảng 3.5. Tình hình sử dụng lao động tại các làng chè huyện Định Hóa.....	45
Bảng 3.6. Diện tích chè của các làng nghề chè huyện Định Hóa	46
Bảng 3.7. Tình hình sản xuất tại các làng nghề chè huyện Định Hóa năm 2018	47
Bảng 3.8. Tình hình sản xuất chè tại các làng nghề chè năm 2018	49
Bảng 3.9. Quy mô vốn của các hộ nghề tại các làng nghề chè huyện Định Hóa	50
Bảng 3.10. Nguồn vốn sử dụng cho hoạt động sản xuất kinh doanh của các hộ nghề tại các làng nghề huyện Định Hóa	51
Bảng 3.11. Diện tích các giống chè mới tại các xã làng nghề chè.....	52
Bảng 3.12. Diện tích chè sản xuất theo tiêu chuẩn VietGAP của các làng nghề chè huyện Định Hóa	53
Bảng 3.13. Số lượng máy sử dụng cho chế biến chè	55
của các làng nghề chè huyện Định Hóa năm 2018	55
Bảng 3.14. Tình hình liên kết trong sản xuất và tiêu thụ sản phẩm chè tại các làng nghề chè huyện Định Hóa	56
Bảng 3.15. Thị trường tiêu thụ sản phẩm chè của các làng nghề chè huyện Định Hóa	58
Bảng 3.16. Kết quả sản xuất kinh doanh của các hộ nghề chè tại các làng nghề chè huyện Định Hóa năm 2018	59
Bảng 3.17. Một số chỉ tiêu phản ánh hiệu quả sản xuất kinh doanh của các hộ làng nghề chè huyện Định Hóa năm 2018	61
Bảng 3.18. Hiệu quả sử dụng lao động của các hộ dân làng nghề chè ở huyện Định Hóa năm 2018	63

TRÍCH YẾU LUẬN VĂN

1. Tên tác giả: Chu Thị Thúy Hà

2. Tên luận văn: Phát triển làng nghề chè huyện Định Hóa, tỉnh Thái Nguyên

3. Ngành: Kinh tế Nông nghiệp

Mã số: 8.62.01.15

4. Cơ sở đào tạo: Đại học Nông Lâm Thái Nguyên

Nhằm đánh giá thực trạng phát triển làng nghề chè tại huyện Định Hóa tỉnh Thái Nguyên từ đó đề xuất các giải pháp về tổ chức, kỹ thuật để nâng cao hiệu quả sản xuất của các làng nghề chè, đề tài “**Phát triển làng nghề chè huyện Định Hóa, tỉnh Thái Nguyên**” được lựa chọn thực hiện.

Đề tài sử dụng các phương pháp nghiên cứu chủ yếu như phương pháp thu thập tài liệu thứ cấp, phương pháp điều tra phỏng vấn, phương pháp so sánh, phương pháp cân đối, phương pháp xử lý số liệu. Địa bàn nghiên cứu của đề tài là 3 làng nghề đại diện cho 3 hình thức tổ chức: Làng nghề Phú Hội 2: tổ chức HTX; Làng nghề Phú Ninh 2: tổ chức Tổ hợp tác và Làng nghề Duyên Phú 2 tổ chức Hộ gia đình; Các hộ được chọn để điều tra phỏng vấn theo công thức Slovin.

Các kết quả nghiên cứu của đề tài là:

(1) Về thực trạng tổ chức và sản xuất tại các làng nghề huyện Định Hóa

Tại huyện Định Hóa có 19 làng nghề chè, trong đó có 2 làng nghề tổ chức theo hình thức HTX, 10 làng nghề tổ chức theo hình thức Tổ hợp tác và 7 làng nghề tổ chức theo hình thức hộ gia đình.

Các làng nghề tổ chức theo hình thức HTX, Tổ hợp tác mạnh dạn áp dụng các tiến bộ kỹ thuật và sản xuất: chuyển đổi giống chè mới tới 50,2 – 42,5% diện tích, áp dụng quy trình sản xuất theo tiêu chuẩn VietGAP tới 95,5 – 58,1% diện tích, sản xuất chè cho năng suất cao đạt 150 tạ/ha theo hình thức HTX và cho thu nhập bình quân 8,92 triệu đồng/người/tháng ở hình thức tổ chức HTX và 7,12 triệu đồng/người/tháng ở hình thức tổ chức Tổ hợp tác.

(2) Các khó khăn trong tổ chức và sản xuất tại các làng nghề huyện Định Hóa

Tỷ lệ làng nghề tổ chức theo hình thức hộ gia đình còn cao 7/19 làng nghề, chiếm 36,84% nên hiệu quả sản xuất kinh doanh thấp, đạt thu nhập bình quân 4,13 triệu đồng/người/tháng; Tiêu thụ sản phẩm chè theo các hợp đồng với các doanh nghiệp còn thấp (23,5 - 35,2% sản lượng chè) chủ yếu vẫn theo kênh bán cho